

Aylin Saliha Yeşildağ
Yıldız Teknik Üniversitesi
Şehir ve Bölge Planlama

Pınar Kesim Aktaş
Mehmet Cemil Aktaş
Sürdürülebilir Kent Tasarımında
Yeni Yaklaşımlar

Fahri Korutürk Caddesi ve devamında yer alan Ebuziya Caddesi, Bakırköy Cumhuriyet (Özgürlük) Meydanı ile Bakırköy sahil arasında yer alan önemli bir aks oluşturmaktadır. Bu önemi çevresinde sahip olduğu yoğun nüfus ve ticaret kullanımını sahile bağlayan bir geçiş oluşturması ve kent meydanı ile ilişkisi ile gelmektedir. Özgürlük Meydanı, Bakırköy marmaray durağı, yayalaştırılmış Fahri Korutürk Caddesi, tek iz taşıt yoluna sahip Ebuziya Caddesi ve Marina, sahil bağlantısını sağlayan bu aks üst geçit ile yayanın etkin kullandığı bir odak noktasıdır.

2020 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyese tarafından gerçekleştirilen Bakırköy Cumhuriyet (Özgürlük) Meydanı Kentsel Tasarım Yarışmasına konu olan Özgürlük Meydanı ve çevresi sonunda gerçekleştirilen son faaliyetler ve değişimler dikkate alınarak Pınar Kesim Aktaş ve Mehmet Cemil Aktaş yürütücülüğünde Sürdürülebilir Kent Tasarımında Yeni Yaklaşımlar dersi kapsamında Fahri Korutürk Caddesi, Ebuziya Caddesi ve Marmaray etkileşimi üzerine iyileştirici ve yenilikçi fikir önerileri geliştirilmiştir.

ALANIN DEĞİŞİMİ

Fahri Korutürk ve Ebuziya Caddeleri Sokak Görüntüleri

2001 yılından alınan uydu görüntüsüne bakıldığında: Çevresi ile ilişkisi incelendiğinde farklılaşan konut ve doku tipolojisi dikkat çekmektedir. Fahri Korutürk Caddesi ve onu takip eden Ebuziya Caddesi arada kalmış olan yoğun nüfusa ve ticaret kullanımına sahip, aynı zamanda önemli toplu taşıma noktalarına teması olan bir aks oluştururken, bir diğer önemli konusu bu bölge için sahile bağlayan ana aks olmasının yanı sıra zayıf kalması.

Önemli bir ticaret merkezi olan Bakırköy'ün geçmiş zamanlardan bu yana yoğun kullanılan, yeraltı çarşısı eski önemini yitirmiş, tercih edilmez hale gelmiştir. Alt yapı sorunları, kullanıcı kitlesini katbetmiş olması çarşısı atıl duruma getirmiştir.

ALANI TANIYALIM

Bakırköy'ün odak noktası olan Cumhuriyet (Özgürlük) Meydanı, yoğun kullanıcıya sahip ve devamlı sirkülasyonu olan Bakırköy Marmaray durağı ile başlayan Fahri Korutürk Caddesi, Bakırköy'ün sahile bağlandığı önemli bir akstır. Fahri Korutürk Caddesi ve devamında yer alan Ebuziya Caddesi kullanıcı çeşitliği ve konumunun sağladığı potansiyeli düşünüldüğünde kendini gösteremeyen, sahil ile ilişkisinin zayıf kaldığı bir alan oluşturmaktadır.

Alanı incelediğimizde öne çıkan özellikleri arasında kent meydanı ve cadde arasında yeterli etkileşimin sağlanamadığı, yeraltı çarşısının etkisinin zayıfladığı, sokak peyzajı ve yaya konforunun düzensiz olduğu bir kullanım deneyiminin yaşandığı görülmektedir. Ders kapsamında tespit edilen bu sorunların aşılabilmesi için yeni fikirler geliştirilmiştir.

Marmaray:

Kent Meydanı ve yaya aksının tam ortasında yer alan Bakırköy marmaray durağı meydan-yaya ilişkisini zayıflatmaktadır.

Yeraltı Çarşısı ve Ticaret Aksı:

Meydan ve sahil arasında önemli bir yaya odağı ve ticaret aksı olan cadde üzerinde 2 adet Yeraltı Çarşısı girişi bulunurken, çarşı girişleri yaya sirkülasyonunu olumsuz etkilemektedir.

İnsanların vakit geçirdiği, odak noktası:

Aks boyunca sınırlı kent mobilyası ve gölge alan yer almaktadır. İhtiyacı karşılamamaktadır.

Çevrede yer alan AVM'ler:

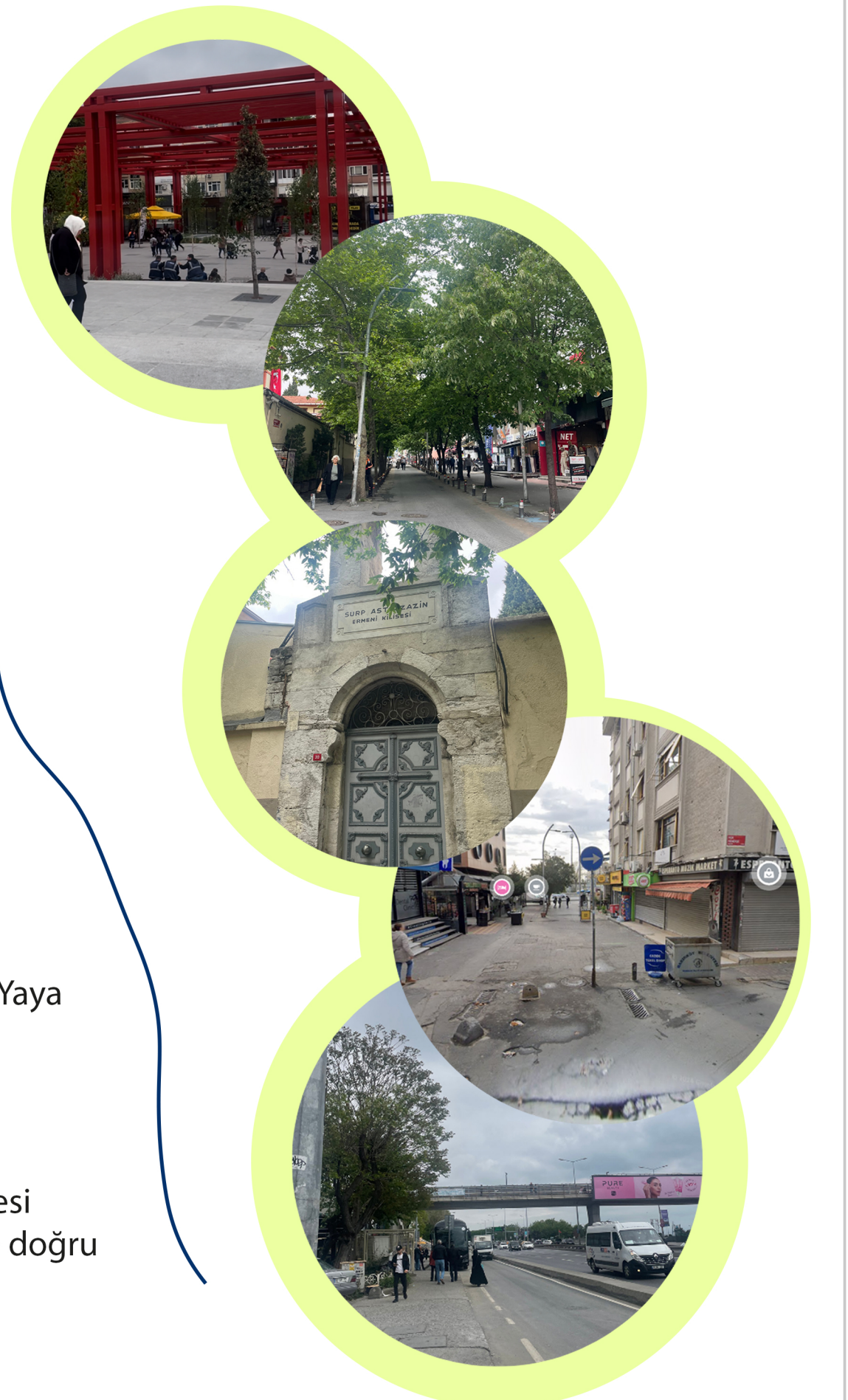
Geçmişten gelen ticaretin yer bulduğu cadde, çevresinde artan AVM sayısı ile ilgi odağını kaybetmektedir.

Yaya aksını kesen taşıt yolu:

Yaya aksının kesildiği, taşıt yoluna bağlandığı noktadır. Yaya sürekliliği devam etmesi gerekirken zayıflamaktadır.

Sahile ulaşımı sağlayan üst geçit:

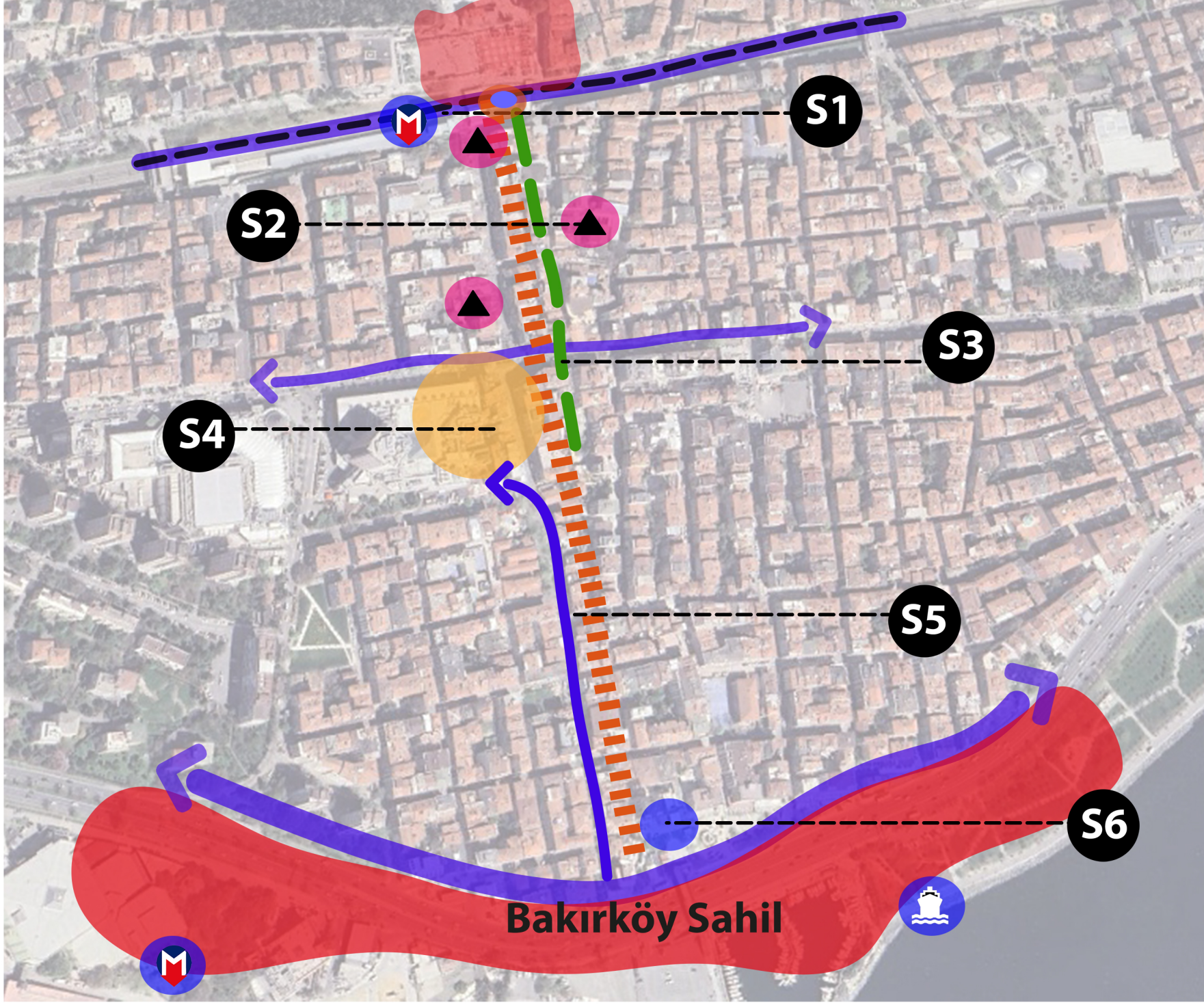
Sahile bağlantıyı sağlayan üst geçit, yönlendirmesi zayıf kalmaktadır. Yaya ile devam eden aks sahile doğru ilişkisini koruyamamıştır.

SORUNLAR

Bakırköy Marmaray durağından Bakırköy sahil bağlantısı arasında yer alan aks; yaya konforu, sokak peyzajı, yer alan birimlerin kullanımı, işlevsellik ve kullanıcı çeşitliliği düşünülerek incelenmiş olan Fahri Korutürk ve Ebuziya Caddeleri üzerinde yer alan sorunlar tespit edilmiştir.

Cumhuriyet (Özgürlük) Meydanı

- Toplu taşıma Noktaları
- AVM
- Düğüm Noktaları
- Yeraltı Çarşısı Giriş Noktaları
- Yeşil aks
- Yaya aksı
- Taşıt yolu
- Tren yolu

S1

Marmaray

Kent meydanı, yaya aksı arasında transit bölge olan marmaray durağı yaya ilişkisini zayıflatmaktadır.

S2

Yeraltı Çarşısı

Yeraltı çarşısı atıl durumda kalmıştır. İşlevini yerşne getiremezken, giriş noktaları yaya sirkülasyonu için engel oluşturmaktadır.

S3

İnsanların vakit geçirdiği noktalar

Aks boyunca yer alan çöp konteynerları, motorlu taşıtlar, ticari birimlere ait unsurlar ve yetersiz kent mobilyaları yaya konforunu etkilemektedir.

S4

Ticaret aksı ve AVM'ler

Karmaşık tabelalar, iz üzerinde dağınık ticari unsurlar (motorlu taşıt, çöp, tabla, vb) aks üzerinde olumsuz koşullar yaratmaktadır. Alanın batısında yer alan 2 adet AVM alanın geleneksel kimliğini zedelemektedir.

S5

Yaya aksını kesen taşıt yolu

Yaya aksının sahile bağlanmasının önüne geçen, aynı zamanda zayıf tanımlanmış taşıt izi, sokak peyzajını ve kullanıcı konforunu olumsuz etkilemektedir. Dönüş çöp konteynırı ile güçlendirilmeye çalışılmıştır.

S6

Sahile ulaşımı sağlayan üst geçit

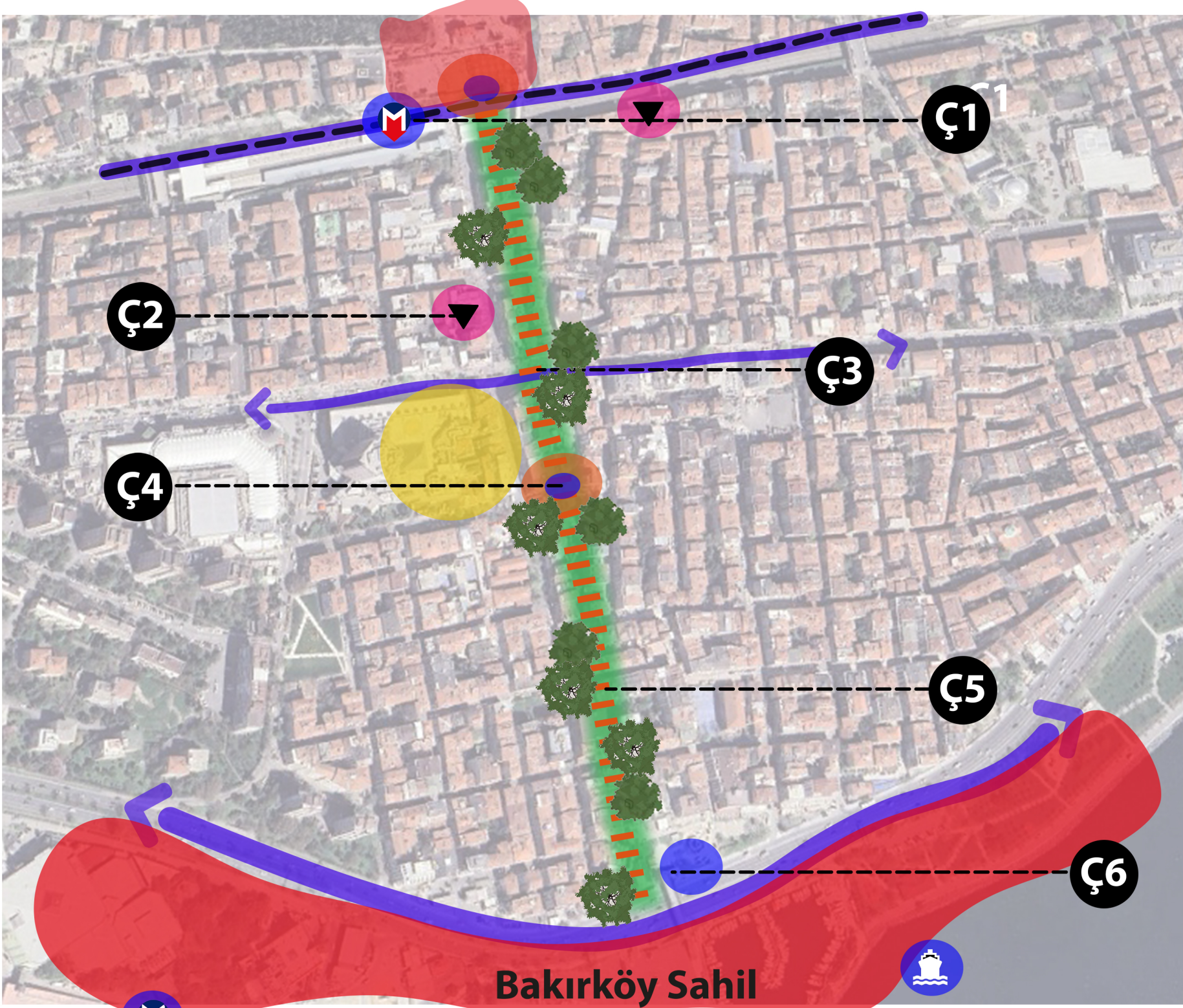

Yaya aksının zayıflaması ve sonlanması ile kent meydanından sahile geçiş için tek bağlantı zayıf tanımlanmaktadır. Aks ile ilişkisi kurulmamıştır.

ÇÖZÜMLER

Bakırköy Marmaray durağından Bakırköy sahil bağlantısı arasında yer alan aks; yaya konforu, sokak peyzajı, yer alan birimlerin kullanımı, işlevsellik ve kullanıcı çeşitliliği düşünülerek incelenmiş olan Fahri Korutürk ve Ebuziya Caddeleri üzerinde tespit edilen sorunlar üzerine kullanıcı ihtiyacına cevap veren, yaya ve yeşil izin devam ettiği, alanın yeniden odak noktası olduğu yeni öneriler getirilmiştir.

Cumhuriyet (Özgürlük) Meydanı

- Toplu taşıma Noktaları
- AVM
- Düğüm Noktaları
- Sinema Giriş Noktaları
- Yeşil aks
- Yaya aksı
- Taşıt yolu
- Tren yolu

Ç1

Marmaray

Kent meydanı, Fahri Korutürk Caddesi arasındaki ilişkiyi güçlendirebilmek için Marmaray durağı kent mobilyaları ve peyzaj unsurları ile desteklenerek entegre edilmiştir.

Ç2

Bağımsız Sinema Salonu

İşlevini yitiren Yeraltı Çarşısı yerini Bağımsız Sinema Salonuna bıraktı, sinema salonu alanın kaybettiği ilgi odağını yeni bir deneyim ile kazanmaktadır. Yeraltı Çarşısı girişlerinin yeri değiştirilmiştir ve sayısı azaltılmıştır.

Ç3

Ticaret ve AVM'ler

Alana dahil edilen yeni kültürel işlev ile yeniden canlanacak olan aksın tabelalar ile yeni düzenlemeleri yapılarak, karışıklığın önüne geçilmektedir.

Ç4

İnsanların vakit geçirdiği, odak noktası

Kent mobilyaları ile oturma alanları artırılmış, gölge alanlar oluşturulmuştur. Yaya aksı peyzaj unsurları ile desteklenmiştir. Yeni 2 düğüm noktası oluşturulmuştur. Bu alanlarda faaliyet çeşitliliği sağlanmıştır.

Ç5

Yaya aksını kesen taşıt yolu

22.00-06.00 saatleri dışında taşıt yolu yayalaştırılarak yaya aksının devamlılığı sağlanmıştır. Aks boyunca sokak peyzajı güçlendirilmiş, kent mobilyaları ile desteklenmiştir.

Ç6

Sahile ulaşımı sağlayan üst geçit

Yaya aksının devamı sağlanmış, peyzaj unsurları ile yönlendirilmiş ve yaya aksı ile bağlantısı güçlendirilmiştir.

